

32003R0859

L 124/1

ÚRADNÝ VESTNÍK EURÓPSKEJ ÚNIE

20.5.2003

NARIADENIE RADY (ES) č. 859/2003

zo 14. mája 2003,

ktorým sa rozširujú ustanovenia nariadenia (EHS) č. 1408/71 a nariadenia (EHS) č. 574/72 na štátnych príslušníkov tretích krajín, na ktorých sa doteraz tieto ustanovenia nevzťahujú výhradne z dôvodu ich štátnej príslušnosti

RADA EURÓPSKEJ ÚNIE,

so zreteľom na Zmluvu o založení Európskeho spoločenstva, najmä na jej článok 63 bod 4,

so zreteľom na návrh Komisie ⁽¹⁾,

so zreteľom na stanovisko Európskeho parlamentu ⁽²⁾,

keďže:

- (1) na svojom osobitnom zasadnutí v Tampere dňa 15. a 16. októbra 1999, Európska Rada vyhlásila, že Európska únia by mala zabezpečiť spravodlivé zaobchádzanie so štátnymi príslušníkmi tretích krajín, ktorí majú v súlade s právnymi predpismi bydlisko na území členských štátov, poskytnúť im práva a povinnosti porovnateľné s právami a povinnosťami občanov EÚ, podporiť nediskrimináciu v hospodárskom, sociálnom a kultúrnom živote a priblížiť ich právne postavenie právnemu postaveniu štátnych príslušníkov členského štátu;
- (2) vo svojej rezolúcii z 27. októbra 1999 ⁽³⁾ Európsky parlament žiadal konať rýchlo, pokiaľ ide o sľuby o spravodlivom zaobchádzaní so štátnymi príslušníkmi tretích krajín, ktorí majú bydlisko v súlade s právnymi predpismi v členských štátoch a o definovanie ich právneho postavenia, vrátane jednotných práv čo najbližších právam, ktoré majú občania Európskej únie;
- (3) aj Európsky hospodársky a sociálny výbor vyzýva na rovnaké zaobchádzanie so štátnymi príslušníkmi spoločenstva a štátnymi príslušníkmi tretích krajín v sociálnej oblasti, obzvlášť vo svojom stanovisku z 26. septembra 1991 o postavení migrujúcich pracovníkov z tretích krajín ⁽⁴⁾;
- (4) článok 6 ods. 2 Zmluvy o Európskej únii stanovuje, že únia rešpektuje základné práva zaručené v Európskom dohovore o ochrane ľudských práv a základných slobôd

podpísanom v Ríme 4. novembra 1950 a vyplývajúcich z ústavných tradícií spoločných pre členské štáty ako všeobecné zásady práva spoločenstva;

- (5) toto nariadenie rešpektuje základné práva a zachováva zásady uznané najmä v Charte základných práv Európskej únie, najmä ducha jej článku 34 ods. 2;
- (6) podpora vysokej úrovne sociálnej ochrany a zvyšovanie životného štandardu a kvality života v členských štátoch sú cieľmi spoločenstva;
- (7) pokiaľ ide o podmienky sociálnej ochrany štátnych príslušníkov tretích krajín a najmä systém sociálneho zabezpečenia, ktorý sa na nich uplatňuje, Rada pre zamestnanosť a sociálnu politiku tvrdila vo svojich záveroch z 3. decembra 2001, že koordinácia uplatňovaná na štátnych príslušníkov tretích krajín by im mala poskytnúť súbor jednotných práv, ktoré sú čo najbližšie právam, ktoré majú občania EÚ;
- (8) v súčasnosti sa nariadenie Rady (EHS) č. 1408/71 zo 14. júna 1971 o uplatňovaní systémov sociálneho zabezpečenia na zamestnancov a ich rodinných príslušníkov, ktorí sa pohybujú v rámci spoločenstva ⁽⁵⁾, ktoré je základom pre koordináciu systémov sociálneho zabezpečenia rôznych členských štátov a nariadenie Rady (EHS) č. 574/72 z 21. marca 1972, ktorým sa stanovuje postup na vykonávanie nariadenia (EHS) č. 1408/71 ⁽⁶⁾, uplatňuje len na určitých štátnych príslušníkov tretích krajín; počet a rôznorodosť právnych nástrojov používaných v úsilí riešiť problémy v súvislosti s koordináciou systémov sociálneho zabezpečenia členských štátov, s ktorými sa stretávajú štátni príslušníci tretích krajín, ktorí sú v tej istej situácii ako štátni príslušníci spoločenstva, vedú k právnym a administratívnym zložitostiam. Spôsobujú nezanedbateľné ťažkosti pre dotknutých jednotlivcov, ich zamestnávateľov a príslušné vnútroštátne orgány sociálneho zabezpečenia;

⁽¹⁾ Ú. v. ES C 126 E, 28.5.2002, s. 388.

⁽²⁾ Stanovisko z 21. novembra 2002 (zatiaľ neuverejnené v úradnom vestníku).

⁽³⁾ Ú. v. ES C 154, 5.6.2000, s. 63.

⁽⁴⁾ Ú. v. ES C 339, 31.12.1991, s. 82.

⁽⁵⁾ Ú. v. ES L 149, 5.7.1971, s. 2; nariadenie naposledy zmenené a doplnené v nariadení (ES) č. 1386/2001 Európskeho parlamentu a Rady (Ú. v. ES L 187, 10.7.2001, s. 1).

⁽⁶⁾ Ú. v. ES L 74, 27.3.1972, s. 1; nariadenie naposledy zmenené a doplnené v nariadení Komisie (ES) č. 410/2002 (Ú. v. ES L 62, 5.3.2002, s. 17).

- (9) preto je potrebné zabezpečiť uplatňovanie koordinačných pravidiel nariadenia (EHS) č. 1408/71 a nariadenia (EHS) č. 574/72 na štátnych príslušníkov tretích krajín, ktorí majú bydlisko v súlade s právnymi predpismi v spoločenstve, nie sú v súčasnosti zahrnutí do ustanovení týchto nariadení z dôvodov ich štátnej príslušnosti a splňajú ostatné podmienky stanovené v tomto nariadení; takéto rozšírenie je osobitne dôležité so zreteľom na nadchádzajúce rozšírenie Európskej únie;
- (10) uplatňovanie nariadenia (EHS) č. 1408/71 a nariadenia (EHS) č. 574/72 na tieto osoby im nedáva žiadne právo na vstup, pobyt alebo bydlisko v členskom štáte, ani na prístup k jeho trhu práce;
- (11) ustanovenia nariadenia (EHS) č. 1408/71 a nariadenia (EHS) č. 574/72 sa na základe tohto nariadenia uplatňujú, len pokiaľ už dotknuté osoby majú bydlisko v súlade s právnymi predpismi na území členského štátu; mať bydlisko v súlade s právnymi predpismi je preto nevyhnutnou podmienkou na uplatňovanie týchto ustanovení;
- (12) ustanovenia nariadenia (EHS) č. 1408/71 a nariadenia (EHS) č. 574/72 sa neuplatňujú v situácii, ktorá sa vo všetkých ohľadoch obmedzuje len na jeden členský štát; toto sa okrem iného týka situácie štátneho príslušníka tretej krajiny, ktorý má väzby len na tretiu krajinu a jeden členský štát;
- (13) ďalšie právo na dávku v nezamestnanosti, uvedené v článku 69 nariadenia (EHS) č. 1408/71, podlieha podmienke byť evidovaný v službách zamestnanosti ako uchádzač o zamestnanie v každom členskom štáte, do ktorého príde; tieto ustanovenia sa preto môžu uplatňovať na štátneho príslušníka tretej krajiny len za predpokladu, že má právo, ak je to vhodné podľa jeho povolenia na pobyt, evidovať sa v službách zamestnanosti ako uchádzač o zamestnanie v členskom štáte, do ktorého vstúpil a právo legálne tam pracovať;
- (14) mali by sa prijať prechodné ustanovenia na ochranu osôb zahrnutých do tohto nariadenia a malo by sa zabezpečiť, aby nestratili práva ako výsledok jeho nadobudnutia účinnosti;
- (15) aby sa dosiahli tieto ciele, je potrebné a primerané rozšíriť rozsah pravidiel koordinujúcich vnútroštátne systémy sociálneho zabezpečenia prijatím právneho nástroja spoločenstva, ktorý je záväzný a priamo uplatniteľný v každom členskom štáte, ktorý sa zúčastňuje na prijatí tohto nariadenia;
- (16) toto nariadenie sa netýka práv a povinností vznikajúcich z medzinárodných zmlúv s tretími krajinami, v ktorých je spoločenstvo stranou a ktoré umožňujú výhody, pokiaľ ide o sociálne zabezpečenie;
- (17) keďže ciele navrhovaného kroku nemôžu dostatočne dosiahnuť členské štáty samotné a môžu sa preto vzhľadom na rozsah alebo účinky navrhovaného kroku lepšie dosiahnuť na úrovni spoločenstva, spoločenstvo môže prijať opatrenia v súlade so zásadou subsidiarity zachovanou v článku 5 zmluvy. V súlade so zásadou proporcionality stanovenou v tomto článku, toto nariadenie nejde nad rámec toho, čo je potrebné na dosiahnutie týchto cieľov;
- (18) v súlade s článkom 3 Protokolu o stanovisku Spojeného kráľovstva a Írska, ktorý je priložený k Zmluve o Európskej únii a Zmluve o založení Európskeho spoločenstva, Írsko a Spojené kráľovstvo oznámili listami z 19. a 23. apríla 2002 svoje želanie zúčastniť sa na prijatí a uplatňovaní tohto nariadenia;
- (19) v súlade s článkami 1 a 2 Protokolu o stanovisku Dánska, ktorý je priložený k Zmluve o Európskej únii a Zmluve o založení Európskeho spoločenstva, Dánsko sa nezúčastňuje na prijatí tohto nariadenia a nie je preto ním viazané, ani mu nepodlieha;

PRIJALA TOTO NARIADENIE:

Článok 1

Pokiaľ ustanovenia prílohy tohto nariadenia neustanovujú inak, ustanovenia nariadenia (EHS) č. 1408/71 a nariadenia (EHS) č. 574/72 sa uplatňujú na štátnych príslušníkov tretích krajín, ktorí nie sú ešte zahrnutí do týchto ustanovení výhradne z dôvodu svojej štátnej príslušnosti, ako aj na ich rodinných príslušníkov a ich pozostalých za predpokladu, že majú bydlisko v súlade s právnymi predpismi na území členského štátu a sú v situácii, ktorá sa neobmedzuje vo všetkých ohľadoch na jeden členský štát.

Článok 2

1. Toto nariadenie nevytvára žiadne nároky s ohľadom na obdobie do 1. júna 2003.

2. Na určenie nárokov nadobudnutých v súlade s ustanoveniami tohto nariadenia sa vezme do úvahy každá doba poistenia a, ak je to vhodné, každá doba zamestnania, doba samostatnej zárobkovej činnosti alebo bydliska dosiahnutá podľa práva členského štátu do 1. júna 2003.

3. Pokiaľ odsek 1 neustanovuje inak, podľa tohto nariadenia sa nadobudne nárok, aj keď sa týka poistnej udalosti, ku ktorej došlo pred 1. júnom 2003.

4. Každá dávka, ktorá sa nepriznala alebo ktorá sa pozastavila kvôli štátnej príslušnosti alebo bydliska dotknutej osoby sa na jej požiadanie prizná alebo obnoví od 1. júna 2003 za predpokladu, že práva, pre ktoré sa predtým dávky priznali, nevedli k jednorazovej platbe.

5. Nároky osôb, ktoré mali pred 1. júnom 2003 priznaný dôchodok sa na ich požiadanie môžu prehodnotiť berúc do úvahy ustanovenia tohto nariadenia.

6. Ak sa žiadosť uvedená v odseku 4 alebo odseku 5 podá do dvoch rokov od 1. júna 2003, práva odvodené z tohto nariadenia sa nadobudnú od toho dátumu a ustanovenia práva členského štátu o prepadnutí alebo premlčaní práv sa na dotknuté osoby nesmú uplatniť.

7. Ak sa žiadosť uvedená v odseku 4 alebo odseku 5 podá po uplynutí termínu uvedeného v odseku 6, neprepadnuté alebo nepremľčané práva sa nadobudnú od dátumu tejto žiadosti, podliehajú akýmkoľvek priaznivejším ustanoveniam práva členského štátu.

Článok 3

Toto nariadenie nadobúda účinnosť prvý deň mesiaca nasledujúceho po jeho uverejnení v *Úradnom vestníku Európskej únie*.

Toto nariadenie je záväzné vo svojej celistvosti a priamo uplatniteľné v členských štátoch v súlade so Zmluvou o založení Európskeho spoločenstva.

V Bruseli 14. mája 2003

Za Radu

Predseda

A.-A. TSOCHATZOPOULOS

PRÍLOHA

OSOBITNÉ USTANOVENIA UVEDENÉ V ČLÁNKU 1

I. NEMECKO

V prípade rodinných dávok sa toto nariadenie uplatňuje len na štátnych príslušníkov tretích krajín, ktorí sú držiteľmi povolenia na pobyt spĺňajúce definíciu nemeckého zákona o „Aufenthaltserlaubnis“ alebo „Aufenthaltsberechtigung“.

II. RAKÚSKO

V prípade rodinných dávok sa toto nariadenie uplatňuje len na štátnych príslušníkov tretích krajín, ktorí spĺňajú podmienky stanovené v rakúskych právnych predpisoch pre trvalý nárok na rodinné prídavky.
